

Ümumi məlumat	Fənnin kodu, adı və kreditlərin sayı	THM 102 Turizmə giriş-3 KU/6AKTS
	Departament	İqtisadiyyat və Menecment
	Proqram	Bakalavr
	Semestr	2026 payız smestri
	Müəllim	Kazımova Könül
	E-mail	konul.nuriyeva@khazar.org
	Otaq/saat	
Ön şərtlər	yox	
Tədris dili	Azərbaycan	
Məcburi/seçmə	Məcburi	
Dərsliklər və kurs materialları	Əsas vəsait; 1. Page, S. J. (2025). <i>Tourism Management</i> (7th ed.). Routledge. 2. Turizmin əsasları, B.Ə.Bilalov, Ç. G.Gülalıyevin, Bakı 2015 3. Handbook on Tourism Product Development, UNWTO 2011 Əlavə ədəbiyyat: 1. Beynəlxalq turizmdə işlədilən termin və anlayışların izahlı lüğəti, Sabir Rəhimov, 2011 2. Exploring health tourism, UNWTO 2018 3. Global report on food tourism, UNWTO 2012 4. The tourism value chain, GİZ 2020 5. Handbook on marketing transnational tourism themes and routes, UNWTO, 2017 6. Tourism theory, concepts, models, and systems, Gui Lohmann, Alexandre panosso Netto, 2007 7. Tourism and intangible cultural heritage, UNWTO 2012 8. Tourism Policy and planning, David L. Edgell, 2012 9. Sustainable development of tourism, Good practices, UNWTO. 2000	
Kursun təsviri	Turizmə giriş fənni tələbələrə turizmin əsas anlayışları, prinsipləri və müasir turizm sənayesinin strukturu haqqında ilkin biliklər verir. Kurs çərçivəsində turizmin tarixi və inkişaf mərhələləri, turizm növləri və formaları, turizm məhsulu, turizm resursları, turist davranışı, yerləşdirmə və nəqliyyat xidmətləri, turizm bazarı və turizmin iqtisadi, sosial, mədəni və ekoloji təsirləri öyrənilir. Həmçinin davamlı turizm, rəqəmsal transformasiya və süni intellekt alətlərinin müasir yanaşmaların turizm sənayesində tətbiqi nəzərdən keçirilir	
Kursun məqsədi	Turizmə giriş fənninin əsas məqsədi tələbələrə turizm anlayışı, onun tarixi inkişafı, əsas xüsusiyyətləri və müasir turizm sənayesinin strukturu haqqında fundamental və sistemli biliklər verməkdir. Kurs tələbələrdə turizmin əsas komponentlərini, turizm məhsulu və xidmətlərini, turizm resurslarını, turist davranışını, turizm bazarının xüsusiyyətlərini və turizm sənayesində fəaliyyət göstərən əsas subyektlərin rolunu anlamaq bacarığı formalaşdırmağı hədəfləyir. Eyni zamanda, tələbələrin turizmin iqtisadi, sosial, mədəni və ekoloji təsirlərini təhlil etməsi, müxtəlif turizm növləri və formalarını fərqləndirməsi, turizmin inkişafı ilə bağlı əsas problemləri və imkanları qiymətləndirməsi nəzərdə tutulur. Kurs çərçivəsində davamlı turizm, məsuliyyətli turizm, rəqəmsallaşma və müasir texnologiyaların turizm sənayesinə təsiri də nəzərdən keçirilir. Fənn həmçinin tələbələrdə turizm sahəsində analitik düşünmə, məlumatlardan istifadə və real turizm nümunələrini qiymətləndirmə bacarıqlarının inkişafına yönəlmişdir.	
Tədris öyrənmə nəticələri	Fənni uğurla başa vurduqdan sonra tələbə: 1. Turizm anlayışını, əsas prinsiplərini və inkişaf mərhələlərini izah edə biləcək.	

	- Turizmin əsas növlərini və formalarını fərqləndirə və onların xüsusiyyətlərini müəyyən edə biləcək. - Turizm sənayesinin əsas komponentlərini və onların qarşılıqlı əlaqəsini təhlil edə biləcək. - Turizm məhsulu, turizm resursları və turizm xidmətlərinin xüsusiyyətlərini izah və qiymətləndirə biləcək. - Turist davranışına və səyahət qərarlarına təsir edən əsas amilləri təhlil edə biləcək. - Turizm bazarının əsas xüsusiyyətlərini və turizm tələb və təklifinə təsir edən amilləri müəyyən edə biləcək. - Turizmin iqtisadi, sosial, mədəni və ekoloji təsirlərini qiymətləndirə biləcək. - Davamlı və məsuliyyətli turizmin əsas prinsiplərini real turizm nümunələrinə tətbiq edə biləcək. - Turizmin inkişafında rəqəmsal texnologiyaların və innovasiyaların rolunu təhlil edə biləcək. - Real turizm nümunələri və case study-lər əsasında əsas problemləri müəyyənləşdirərək uyğun həll yolları təklif edə biləcək.		
Tədris metodları	Quiz		x
	Qrup təcrübəsi/təqdimat		x
	Mühazirə		x
	Seminar / Keys təhlillər		x
Qiymətləndirmə	Metodlar	Tarix/son tarix	Faiz (%)
	Aralıq imtahan	Elan ediləcək	30
	Dərsə davamiyyət		5
	Dərsdə aktivlik		5
	Quiz		10
	Qrup təqdimatı		10
	Final imtahan	Elan ediləcək	40
Qaydalar	Davamiyyət: 25% iştirak həddini aşan tələbələrə final imtahanında iştirak etməyə icazə verilməyəcəkdir. Dərsə 15 dəqiqə gec gələn tələbələrə qayıb yazılacaq və dərsdə iştirakına icazə veriləcək. Aktivlik: Tələbənin müzakirələrdə iştirakına görə, eyni zamanda verilən tapşırıqlara hazırlıqlı gəldiklərinə əsasən qiymətləndirmə aparılacaq. Quiz: Tələbələrin əhatə olunan mövzular baxımından biliklərini qiymətləndirmək üçün 2 (iki) yazılı quiz keçiriləcəkdir. Quizlərin keçirilməsinin əsas məqsədi tələbələrin mühazirələrə diqqətini cəlb etmək və bir neçə növ nəzəri və praktiki sualların həllində tələbələrin təcrübəsini təmin etməkdir. Qrup təqdimatı: Tələbələr 2-4 nəfərlik qruplara bölüşdürülür və onlara tapşırıqlar verilir. Tapşırıqların yerinə yetirilməsi zamanı çap materiallarından, elektron mənbələrindən istifadə etmək imkanı olacaq. Əsas məqsəd – verilmiş tapşırığa komanda halında düzgün cavabın tapılmasıdır; komandada işləmək bacarığının öyrənilməsidir. Qrup təqdimatlarının təqdim edilməsinə görə 10 bal tədrisin son həftəsində, final imtahanından əvvəl yazılacaqdır. Plagiarizm: başqa şəxsin, ideya və fikirlərini bu və ya başqa formada özününkü kimi qələmə verilməsi və çatdırılmasıdır. Plagiarizm birmənalı olaraq qadağandır və Universitet üzrə qəbul olunmuş qaydalar əsasında tənzimlənir. Generativ Sİ istifadəsi: Bu fənnin tədrisi zamanı təlim və öyrənmə prosesinə kömək məqsədilə generativ süni intellekt (GSİ) alətlərindən istifadə edilə bilər. Tələbələr həmin vasitələrdən ideyaların formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi üçün yararlanırlar. Lakin tətbiq olunan bütün GSİ alətləri, eləcə də onlardan hansı məqsədlə və hansı formada istifadə edildiyi 8-ci bölmədə müəyyən edilmiş qaydalara əsasən təqdim edilən işdə qeyd olunmalıdır. Süni intellektin yaratdığı məlumatların düzgünlüyünü və etibarlılığını yoxlamaq tələbənin məsuliyyətidir. Yekun iş tələbənin müstəqil düşüncəsini, tənqidi təhlil bacarığını və fərdi intellektual töhfəsini aydın şəkildə		

		nümayiş etdirməlidir.	
Cədvəl			
Həftə	Tarix	Mövzu	Mənbə
1		Turizm anlayışı və onun əhatə dairəsi, iqtisadiyyatın saxələnməsi turizmin rolu	Fəsil I-II
		Səyahətlər və onların tarixi	
2		Turizmin forma və növləri	Əlavə ədəbiyyat 2,3,7
		Turizm növlərinin klasifikasiyası (mədəni-irsi, rekreasiya, sağlamlıq, MİCE, kənd turizmi)	
3		Turizmin iqtisadiyyata təsiri	Fəsil IV,
		Turizmin cəmiyyətə sosial-mədəni və ətraf mühitə təsirləri	
4		Turizm sənayesinin müxtəlif sektorları və onların iqtisadiyyatda rolu	Fəsil VI, VII,
		Sektorların klasifikasiyası (dövlət və özəl)	
5		Turizm bazarı anlayışı və strukturlaşması	Fəsil IV, www.tourism.gov.az
		Turizm bazarının seqmentləşdirilməsi	
6		“Turizm məhsulu” anlayışı və növləri	Fəsil VIII, Handbook on Tourism Product Development, UNWTO 2011
		“Turizm məhsulu” və destinasiyasının formalaşdırılması metodları	
7		Turizm xidmətlərinin təşkili və idarə olunması prosesləri	Əlavə ədəbiyyat 8
		<i>Quiz 1</i>	
8		Dünya üzrə aparıcı turizm regionlarının coğrafiyası və təsnifatı	Fəsil III
		Hər bir regionun turizm potensialı və əsas istiqamətləri Şimal uzonasında turizm və cənub zonasında turizm	
9		Aralıq imtahanı	
10		Dövlətin turizm siyasətinin əsas istiqamətləri və məqsədləri	www.tourism.gov.az Əlavə ədəbiyyat 8
		Beynəlxalq turizm təşkilatları və Azərbaycanla əməkdaşlıq	
11		Azərbaycanda əsas turizm zonaları və onların ixtisaslaşması	Dövlət Turizm Agentliyinin nəşri
		Turizm marşrutlarının hazırlanmasında süni intellekt və rəqəmsal texnologiyalardan istifadə	
12		İşğaldan azad edilmiş ərazilərin turizm potensialı	Dövlət Turizm Agentliyinin nəşri
		İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə turizm infrastrukturunun qurulması və layihələrin icrası	
13		Bələdçi fəaliyyətinin mahiyyəti və etik prinsipləri	Fəsil VII
		Bələdçi xidmətlərinin təşkili və peşə standartları	
14		Davamlı turizmin konsepsiyası və əhəmiyyəti	Əlavə ədəbiyyat 9
		Davamlı turizm strategiyaları və tətbiq mexanizmləri	
15		Turizmdə nəqliyyat xidmətinin təşkili	Fəsil VI
		<i>Qrup təqdimatı</i>	
16		Final imtahanı	